

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 1,— złoty. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tym podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 30 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiad. Władysław Wesółowski, Nowe.

Nr. 51.

Nowe, sobota 18-go grudnia 1937 r.

Rok XIV.

Następny numer naszej gazety okaże się w czwartek, dnia 23 bm. o zwykłej porze.

Z DNIA.

ZASIŁEK DOMOWY CZY SZPITALNY.

Według ustawy o ubezpieczeniach społecznych, o ile ubezpieczony nie ma nikogo na swym utrzymaniu, a przebywa na koszt ubezpieczalni w szpitalu, przysługuje mu t. zw. zasiłek szpitalny w wysokości 12 proc. wynagrodzenia ubezpieczonego. O ile zaś ubezpieczony posiada na swym utrzymaniu przynajmniej jedną osobę, podczas pobytu w szpitalu otrzymuje t. zw. zasiłek domowy, wynoszący połowę zasiłku chorobowego, a więc 30 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

W ciągu 9-ciu miesięcy br. ubezpieczalnie społeczne na terenie całego państwa (z wyjątkiem Górnego Śląska) wypłaciły tytułem zasiłku szpitalnego i domowego kwotę 608.069 zł.

W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA PRACY.

Samorząd gospodarczy otrzymał do zaopiniowania projekt ministerstwa opieki społecznej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Projekt zawiera przepisy, normujące urządzenie i utrzymywanie budynków zakładu pracy, budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń technicznych, badanie zdolności fizycznej pracowników, środki ochrony i higieny osobistej oraz organizację bezpieczeństwa pracy.

JAK JEZDZIC I CHODZIC PO DROGACH.

Liga Drogowa przy pomocy ministerstwa komunikacji opracowuje obecnie obszerną broszurę, zawierającą szczegółowe przepisy drogowe wraz z ich dokładnym omówieniem i wyjaśnieniem. Celem broszury, opracowanej w przystępnej formie przez inż. Królikowskiego, jest pouczenie zarówno pieszych jak szoferów, woźniców, cyklistów itd. przestrzegania przepisów drogowych.

WZROST KONSUMCJI CUKRU.

Spożycie cukru na rynku wewnętrznym w listopadzie br. wyniosło 30.071 ton w wartości cukru białego wobec 26.862 tony w listopadzie poprzedniego roku, wzrosło więc o 11.9 proc. Eksport we wspomnianym miesiącu wyniósł 17.362 t., gdy w listopadzie 1936 r. wyrażał się cyfrą 8.515 ton.

PROJEKT USTAWY O WODACH MINERALNYCH.

W dniu 9 grudnia br. odbyło się w ministerstwie opieki społecznej posiedzenie dwu sekcji Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia, mianowicie sekcji farmaceutycznej i uzdrowiskowej. Tematem obrad był projekt ustawy o wodach mineralnych i produktach zdrojowych.

Do projektu, który został opracowany w łonie ministerstwa skarbu i obejmuje również normy produkcji i obrotu sztucznych wód mineralnych, przedstawiciele przemysłu farmaceutycznego zgłosili na posiedzeniu szereg poprawek.

Po uzupełnieniu w myśl przyjętych przez ministerstwo opieki społecznej wniosków, projekt poddany będzie uzgodnieniu międzyministerialnemu, po czym ustawa o wodach mineralnych i produktach zdrojowych zostanie przedstawiona do zatwierdzenia sejmowi.

Lecznictwo społeczne i zdrowotność publiczna.

Lecznictwo społeczne wywiera duży wpływ na stan zdrowotności publicznej. Wpływ ten — wysoce dodatni — w naszych warunkach zaznacza się przede wszystkim rozciągnięciem opieki i pomocy lekarskiej na te warstwy ludności, które nie mogą sobie pozwolić na pomoc lekarską prywatną, następnie zaś w poprawie ogólnego stanu zdrowotności i spopularyzowaniu zasad higieny praktycznej. Korzyści te niemałe i w znaczeniu społecznym bardzo ważne.

Kompetentną ocenę wpływów i rezultatów akcji rozciąganej przez lecznictwo społeczne daje praca dra J. Bujalskiego. Na 1000 mieszkańców leczyło się w zakładach leczniczych na terenie całego państwa (w r. 1935) — 22.6 chorych, podczas gdy na 1000 uprawniających do świadczeń leczyło się na koszt ubezpieczenia społecznego 49.7 chorych. Różnica więc uderzająca; ubezpieczonych leczonych w szpitalach mamy z górą dwa razy tyle, co nieubezpieczonych. Gdyby ten wskaźnik leczenia szpitalnego, jaki wykazuje ubezpieczenie społeczne, zastosować do ludności całego państwa, to zamiast 724.700 chorych, powinno się było leczyć 1.587.495, czyli o 682.795 więcej.

Zastosowanie w stopniu znacznie wyższym leczenia szpitalnego przez ubezpieczenie społeczne dla uprawniających do świadczeń niż dla

uprawnionych wynoszą 0.85 proc. Gdyby więc opiekę, jaką daje w chorobie ubezpieczenie społeczne, rozszerzyć na całą ludność i wskaźnik śmiertelności dla ubezpieczonych zastosować do całej ludności państwa, to zgonów wynieść powinny 271.502 wobec 470.998 zgonów faktycznych.

Tak więc dodatni wpływ ubezpieczenia na stopień śmiertelności jest całkiem widoczny. Zresztą — dodaje dr Bujalski — czyż można sobie wyobrazić, by praca, dokonywana przez ubezpieczenia społeczne, mogła nie wywrzeć wpływu, choćby nie można było ujawnić w całej rozciągłości w cyfrach. Wystarczyłoby przecież stwierdzić, że przeszło trzy i pół miliona obywateli ma zapewnioną opiekę lekarską w chorobie, a ta opieka, choćby była niedostateczna ze stanowiska ideału takich czy innych wymagań, jest bez wątpienia lepsza niż zupełny brak opieki.

Ludność ubezpieczona leczy się bez wątpienia o wiele rzadziej. Gdyby wskaźnik korzystania z opieki lekarza w ubezpieczeniu społecznym zastosować do całego państwa, to otrzymalibyśmy cyfrę 122.655.218 porad rocznie. Gdyby lekarz, pracując 300 dni w roku udzielił dziennie 30 porad, to porady te wymagałyby zatrudnienia 13.628 lekarzy, t. j. liczby znacznie większej, niż posiadamy obecnie.

Tak więc, uprawniający do świadczeń ubezpieczeń społecznych znajdują się w znacznie lepszych warunkach w dziedzinie opieki nad zdrowiem, niż reszta ludności. Stąd, jak słusznie stwierdza dr Bujalski — nasuwa się konieczność dalszej rozbudowy lecznictwa społecznego.

Wysuszone mydło Tukan w zawsze równej i najwyższej jakości.

reszty ludności, znajduje wyraz w zmniejszonej śmiertelności wśród ubezpieczonych. Statystyka zgonów w ogóle (w r. 1935) i zgonów uprawniających do świadczeń z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby wykazuje, że zgonów wynoszą w państwie w stosunku do ogółu ludności — 1.48 proc., zgonów zaś uprawniających do świadczeń w stosunku do ogólnej liczby

Najcięższa klęska społeczna — to brak pracy
Walczy z nią każdy, kto składa
ofiary na Pomoc Zimową
Konto P. K. O. 70.200 Pomoc Zimowa.

60 metr. gobelin tkają dziewczęta szwedzkie.

Sześć dziewcząt ze Stockholmu pracuje obecnie nad sporządzeniem olbrzymiej makaty wielkości 60 m. kw., która służyć ma do ozdobienia wielkiej sali koncertowej w Gothenburgu. Makata tkana jest na dużym ręcznym warsztacie tkackim; pracę tę rozpoczęto w lutym ubiegłego roku, wykończona zaś ma być na 1 października 1939 r. Gobelin jest kolorową reprodukcją obrazu artysty Svena Erixona, zatytułowanego „Rynek melodii”. Scena przedstawia piękność hiszpańską w otoczeniu arabskich, wiejskich muzykantów i tancerów. Po zaakceptowaniu projektu Erixona wyrażano wątpliwości, czy uda się sporządzić tak olbrzymich rozmiarów gobelin. Jednakże praca prowadzona pod kierunkiem zdolnego eksperta i to z dziedziny tkactwa, posuwają się w szybkim tempie naprzód, tak, że w chwili obecnej wykonanych już zostało 17 metrów kw. gobelinu. Gobelin będzie piękną ozdobą sali muzycznej w Gothenburgu.

Mydło z kawy.

Niemcy sprowadzają co roku duże ilości kawy, w r. 1935 np. 150.000 ton wartości 120 milionów marek. Kawa, jak dotąd, używana była do właściwego celu: przygotowania napoju. Obecnie, po wprowadzeniu autarkii i gospodarki namiastkowej, zabrano się w Niemczech do baczniejszego badania kawy, a właściwie fusów po kawie i stwierdzono przy pomocy laboratoriów chemicznych, iż w owych fusach kryje się dużo cennych składników, a więc: tłuszcz, wosk, żywica i celuloza. W kawie surowej znajduje się pono 16 proc. (w stosunku do wagi) tłuszczu.

Taka gratka nie mogła oczywiście pójść na marne i oto obecnie w Berlinie powstaje fabryka chemiczna, która przerabia wyłącznie fusy po kawie. Fabryka ta otrzymuje, co nie jest rzeczą codzienną, swój surowiec darmo, bo fusy po kawie nie są materiałem sprzedażnym i jako odpadki były dotąd wyrzucane. Teraz inaczej. Nowe przedsiębiorstwo zapewniło sobie odbiór fusów we wszystkich większych berlińskich gospodarstwach, omijając na razie prywatne domy. Fusy czerpie się zatem z hotelów, w restauracjach, kawiarniach, barach etc. Zakłady te otrzymują od fabryki mieszczące 20 kilo kubły blaszane, do których zlewa się fusy po kawie. Co dzień odwiedzają swych dostawców ciężarówka fabryczna, zabierając kubły pełne i zostawiając próżne. Dziennie zbiera się w ten sposób około 9 ton fusów.

Przeróbka dostarczonych do fabryki fusów odbywa się przy użyciu benzyny, co pozwala wyciągnąć około 20 proc. (w stosunku do wagi surowca) tłuszczu, wosku i żywicy. Pozostały brunatny proszek zawiera celulozę i jest przerabiany na masę elastyczną dla różnych celów technicznych.

Otrzymane z przeróbki fusów po kawie tłuszcze i olejki używane są przeważnie do wyrobu mydła średniego gatunku. Już obecnie wyliczono, że o ile przeróbka kawy obejmie cały kraj, to otrzymane przy tej przeróbce nowe produkty wyniosą plus minus połowę ilości zużytego surowca, a więc dałoby to rocznie około 60.000 ton.

Sztuczni bracia sjamscy.

W jednej z lecznic waszyngtońskich (U. S. A.) dokonano niezwykle śmiałej i ryzykownej operacji 13-letnia murzynka, Klara Howard, uległa oparzeniom tak ciężkim, iż powstałe stąd rany nie dały się zagoić. Lekarze skłonili zatem kuzyna Klary, młodego 16-letniego murzyna, Johna Booner'a, do poddania się zabiegowi chirurgicznemu, który jest zupełnym nowum w dziejach medycyny. Wykonano głębokie cięcie w okolicy biodra chłopca i przyszyto miejsce operowane do biodra dziewczynki, tak, iż skóra i ciało przylegały szczerze do siebie, co zezwoliło na powstanie wspólnej cyrkulacji krwi. Powstała w ten sposób sztuczna „sjamska para” będzie przez 6 miesięcy musiała wytrwać w tym stanie. Lekarze liczą się z tym, że dopływ i obieg świeżej krwi, który będzie następstwem sztucznego złączenia obu organizmów, przyczyni się do uzdrowienia schorowanych i zniszczonych przez oparzenie tkanek dziewczyny i sprowadzi zagojenie otwartych ran. Jeśli wynik tej oryginalnej operacji będzie pomyślny, po upływie 6 miesięcy sztuczni sjamscy zostaną poddani ponownej operacji, która przywróci stan normalny.

Pocztówki świąteczne

w wielkim wyborze ma na składzie

Księgarnia W. Wesołowskiego.

Ulica i szosa zabija.

Rząd angielski postanowił przebudować i ulepszyć sieć dróg i ulic w całym kraju w celu zmniejszenia liczby nieszczęśliwych wypadków. W ciągu ostatnich 10 lat zarejestrowano w Anglii 77.000 wypadków śmiertelnych w związku z ruchem kołowym i prawie 2 miliony wypadków zderzeń i przejechań połączonych z kalectwem lub obrażeniami cielesnymi. Pismo angielskie „News Chronicle” stwierdza wobec tego, iż w czasie wielkiej wojny padło na polach bitewnych 1.105.000 Anglików, a w wojnie burskiej 5.744 żołnierzy. Przeciętna liczba osób ulegających wypadkom na szosach i ulicach w Anglii wynosi rocznie 6.000 [wypadki śmiertelne] i 200.000 (kalectwo, obrażenia).

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski podaje do publicznej wiadomości, że rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 9. XII. 1937 r. (Pom. Dz. Woj. Nr 26, poz. 310) miasto Nowe zostało wcielone do okręgu zagrożonego pryszczycą.

Wobec tego zakazany jest na terenie gminy miejskiej Nowe aż do odwołania:

a) puszczanie zwierząt racicowych samopas poza obręb zagrody,

b) odbywanie targów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem targów urządzanych przy rzeźniach publicznych na zwierzęta rzeźne, które na czas trwania niebezpieczeństwa pryszczycy podlegają ograniczeniom przewidzianym w przepisach § 157 rozp. Min. Roln. z dnia 9. I. 1928 (Dz. U. R. P. Nr 19 poz. 167),

c) prowadzenie handlu domokrażnego zwierzętami racicowymi oraz handlu domokrażnego drobiem,

d) urządzanie przetargów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem zwierząt pozostających w zagrodzie co najmniej od 3 miesięcy,

e) urządzanie publicznych pokazów zwierząt racicowych, spędów zwierząt racicowych itp.,

f) wywożenie [wyprowadzenie, wypędzenie, wynoszenie] zwierząt racicowych poza obszar gminy miejskiej Nowe.

Przekroczenia rozporządzenia Wojewody Pomorskiego z 9. XII. 1937 karane będą na zasadzie postanowień rozdziału VII rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22. VIII. 1927 (Dz. U. R. P. Nr 77 poz. 673).
Poniżej podaje się opis choroby i jej objawy i w razie stwierdzenia jej na terenie tej gminy miejskiej, należy bezzwłocznie zawiadomić o tym Zarząd Miejski wzgl. Posterunek Policji Państwowej.

Nowe, dnia 15 grudnia 1937 r.

(—) Kuchczyński, burmistrz.

PRYSZCZYCA I JEJ OBJAWY.

(Zaraza pyska i racic).

Pryszczycą jest to choroba nadzwyczaj zaraźliwa, właściwa zwierzętom racicowym, a więc bydłu rogatemu, owcom, kozom, svinom, dzikom, jeleniom sarnom, lecz udzielająca się także ludziom za pośrednictwem nie przygotowanego mleka ze zwierząt chorych.

Zaraza szerzy się przez styczność zwierząt chorych z zdrowymi na pastwiskach, targach, drogach, w oborach i t. p. jak również za pośrednictwem paszy, wody lub przedmiotów zanieczyszczonych wydzielinami i wydalninami sztuk chorych, a także za pośrednictwem mleka od chorych zwierząt, jak również osób, które miały styczność z zwierzętami chorymi.

Pierwsze objawy choroby występują po upływie 2—14 dni po zakażeniu. Zwierzę chore gorączkuje, traci chęć do jadła, wydajność mleka znacznie się zmniejsza. Błona śluzowa jamy gębowej czerwienieje z jamy gębowej cieknie obfita ślina. Następnie na bezzębnym brzegu szczęki górnej, na dziąsłach, wargach, brzegach oraz na górnej i dolnej powierzchni języka u świń na ryju — tworzą się żółtawo-białe pęcherze wielkości grochu, orzechu laskowego, które zlewając się dochodzą często do wielkości jaja kurzego. Pęcherze w krótkim czasie pękają, a na ich miejscu powstają zaczerwienione, bolesne powierzchnie, obnażone z naskórka. Równocześnie z pęcherzami na błonie śluzowej pyska występują bolesne obrzmienia na koronach racic, na napiętkach. Na obrzmieniach tych tworzą się pęcherze podobnie jak w jamie gębowej. Takie pęcherze ukazują się także w strzykach wymion.

Kalendarze terminowe na rok 1938

poleca

W. Wesołowski.

Najlepszym jak i najstosowniejszym podarkiem gwiazdkowym jest

1 aparat radiowy.

Wyjątkowe spłaty ratalne oraz rabaty gwiazdkowe.

Tylko fachowiec da gwarancję dobrego założenia i działania aparatu.

Za stare aparaty płaci się stosowne ceny

F-a E. Kleinwächter
właśc. H. Piontkowski
NOWE.

Ochronka Miejska w Nowem

urządza

w niedzielę, dnia 19 grudnia br. o godz. 6 wieczorem na sali p. Borkowskiego

przedstawienie

gwiazdkowe

z następującym programem:

1. Wiersz wstępny.
2. Taniec laleczek.
3. Deklamacja.
4. Kuchareczki.
5. Pajac i lalka.
6. W Królestwie Krasnoludków (teatrzyk w 1 akcie).
7. Figielek kopytkowy.
8. Deklamacja „Bobaska”.
9. Noc na Wiśle.
10. Szewczyk „Dratwa” (teatrzyk w 1 akc.).
11. Monolog „Doktor”.
12. Gra skrzyptków.
13. „Gwiazdzista noc”.
14. Jasełka w 1 akcie.

Próba generalna dla dzieci w sobotę o godz. 2 po poł.

Ceny miejsc:

I miejsce 1,49 zł, II miejsce 0,99 zł, wstęp na salę 0,49 zł.

Bilety nabyć można w księgarni p. Wesołowskiego.

O liczny udział proszą

Siostry Służb. Marii.

Albumy do pocztówek i fotografii

Pamiętniki

Koronki papierowe

Serwetki i serwety do tort

Książki dla młodzieży

Książki z obrazkami

Papier do pisania

biały i kolorowy w różnych wielkościach

poleca po cenach dostępnych

W. Wesołowski.

Wydzierżawię od 1. I. 1938 r.

skład

w moim domu Nowe, Rynek 29.

Zofia Żmudzińska
Toruń, ul. Bydgoska 43 m. 4.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje
szybko, gustownie i po cenach
przystępnych

Drukarnia W. Wesółowskiego.

OGŁOSZENIE.

Przyszły jarmark zwierzęcy, przypadający na
czwartek, dnia 23 grudnia 1937 r., odbędzie się
tylko na konie,

Nowe, dnia 15 grudnia 1937 r.

(—) Kuchczyński, burmistrz.

ZAKAZ ODBYWANIA TARGÓW NA ZWIERZĘTA RACICOWE.

Pan Wojewoda Pomorski rozporządzeniem z dnia
9. XII. 1937 (Pom. Dz. W. Nr 26, poz. 310) zakazał
na terenie gminy miejskiej Nowe, jako okręgu za-
grożonym pryszczycą, odbywanie targów tygodnio-
wych i wielkich na zwierzęta racicowe (bydło rogate,
owce, kozy i świnie).

Zakaz powyższy obowiązuje aż do odwołania.
Nowe, dnia 15 grudnia 1937 r.

(—) Kuchczyński, burmistrz.

Wedle zatwierdzonego planu likwidacji KOMU-
NALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA NO-
WEGO wkłady oszczędnościowe miały być podjęte
wzgl. wypłacone do dnia 31 grudnia 1937 r. Ponieważ
nie wszystkie wkłady zostały dotychczas podjęte,
przeło ponownie wzywa się zainteresowanych wie-
rzycieli do podjęcia swych należności w terminie do
dnia 31 marca 1938 r. ostatecznie, gdyż po tym
terminie pozostałe sumy złożone zostaną do depozytu
sądowego.

Nowe, dnia 14 grudnia 1937 r.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Nowego w likwidacji.

(—) Frydrychowski
likwidator.

(—) Sobieraj
likwidator.

POLECAM NA GWIAZDKĘ:

Pierniki rozmaitych firm, gwiazdory, figi, daktyle,
pomarańcze, winogrona, konfekt i piękne bonbonierki.

Wielki wybór artykułów kosmetycznych.

Najtańsze źródło zakupu.

wszelkich likierów, rumu, araku, koniaków, krajowych i francuskich
oraz win krajowych i zagranicznych.

Julian Borkowski, Nowe.

UPOMINKI GWIAZDKOWE

Serwisy stołowe, do kawy i mokki.

Nakrycia stołowe, alpakowe, nierdzewne.

Komplety szklane do ciast, kompotu, wina i wódki.

Łyżwy

„Turf” — „Hockey” — „Sport” polerowane
i niklowe w wszystkich wielkościach.

Nowoczesne przybory Kuchenne.

Wszelkiego rodzaju galanterię
w wielkim wyborze

poleca

JAN SIUDZIŃSKI, NOWE.

T. Pilariski

Handel towarów
kolonialnych i wódek

Nowe

ul. Kolejowa 12
telefon nr 93

poleca po najtańszych cenach:

dziennie świeżo paloną kawę, kakao, herbatę, rodzynki, migdały,
orzechy, olejki i proszki do pieczenia; oraz wszelkie w zakres
wchodzące artykuły spożywcze. — Zarazem: wszelkie mydła
toaletowe pierwszej jakości i do prania, oleje jadalne i do maszyn,
świece, smary na osie itd.

Szczególną uwagę zwracam na zniżone ceny moich zapasów:

Rumów. — Araków. — Najrozmaitszych koniaków. — Wszelkich
gatunków likierów oraz win krajowych i zagranicznych.

Polecam na gwiazdkę:

Własne wyroby czekoladowe w wielkim wyborze.
Dziennie świeże marcepany, herbatniki oraz pierniki.

Od 12 do 20 grudnia włącznie przy zakupie
powyżej 5,— zł dają

10% rabatu.

Cukiernia Weiss'a.

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski podaje do publicznej wiadomości, że wyłożony został do wglądu w tut. biurze na czas do dnia 31 grudnia 1937 r. statut o samodzielnym podatku komunalnym od psów na rzecz miasta Nowego, uchwalony przez korporację miejską dnia 20 i 27 października 1937 r. i zatwierdzony dekretem Wydziału Powiatowego w Świeciu z dnia 6 grudnia 1937 Nr VII-2d-7743/37.

Nowe, dnia 10 grudnia 1937 r.

ZARZĄD MIEJSKI

(—) Kuchczyński, burmistrz.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do publicznej wiadomości, że spis poborowych rocznika 1917 wyłożony jest do wglądu w Zarządzie Miejskim (Biuro meldunkowe) w godzinach urzędowych w czasie od 1—14 stycznia 1938 r. włącznie.

Wszyscy poborowi powinni się przekonać, czy są zapisani do spisu. O mylnym lub nie właściwym wpisie należy donieść Zarządowi Miejskiemu.

Nowe, dnia 13 grudnia 1937 r.

(—) Kuchczyński
burmistrz.

NA GWIAZDKĘ

PRAKTYCZNE PODARKI GWIAZDKOWE

jak: mydła toaletowe, pasty do zębów, szczotki do zębów od 30 groszy,

wody kolońskie, kremy i pudry.

PIĘKNE KARTONAŻE KOSMETYCZNE.

OZDOBY CHOINKOWE:

Kule. — Czubki. — Lameta. — Ognie zimne. — Świecek itp. — Po cenach konkurencyjnych.

Aparaty i przybory fotograficzne.

CENTRALNA FOTO-DROGERIA I SKŁAD KOLONIALNY

Rynek 31

H. KRASZUCKI, NOWE

Telefon 17

Wielka sprzedaż gwiazdkowa od 4 do 20 grudnia br.

NIEBYWAŁA OKAZJA TANIEGO ZAKUPU:

Galanterii, bielizny, bławatów, firanów, konfekcji, obuwia, chodników, dywanów.

PIĘKNE I TANIE PODARKI NA GWIAZDKĘ

poleca w dobrej jakości w wielkim wyborze

Rynek 25

W. JAŹDŻEWSKI, NOWE

Telefon 15

BŁAWATY. KONFEKCJA. OBUWIE. GALANTERIA.

W najlepszych jakościach i przy niskich cenach

wszelkie towary kolonialne oraz
najrozmaitsze wódki i wina

poleca

Telefon 45.

Alfons Zacharek.

Telefon 45.